Št. 32 Poštnina plačana v gotovini (Conto corrente con la posta) V Trstu, v sredo 6. februarja 1924. Posamezna številka 20 cent. Letnik XLIX

...nja, izvzemši ponedeljek, vsak dan zjutraj ... ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj ... uredništvu. Ne ...ama se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj Anton Gerbec. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarne ... Naročnina za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32.— ... za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2 — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

PRIZNANJE RUSIJE

Pogajanja med Italijo in sovjetsko Rusijo so bila zaključena že koncem preteklega tedna. Pogodba se je imela podpisati v nedeljo, kakor so soglasno pravila poročila. V zadnjem hipu pa je vsa stvar nekje obtičala in pogodba ni bila še podpisana. Zakasnitev je povzročila po zadnjih vesteh sovjetska vlada sama, ki pa poudarja s svoje strani, da je prišla Italija nenadoma z novimi zahtevami. Treba je torej misliti, da so nastale za kulisami kake nenadne zapreke, ki ne dajo dogodkom, da bi se razvijali z isto naglico, katera bi odgovarjala senzaciji, ki so jo vzbudili po svoji pomembnosti in deloma tudi po svoji nepričakovanosti.

Priznanje sovjetske vlade in nove revolucijonarne Rusije je tako važen dogodek za vso svetovno politiko, da pomeni na tem polju dalekosežen preobrat. Ves zapad se nahaja spričo tega vprašanja v položaju človeka, ki je na razpotju ter ga okoliščine silijo, da se mora odločiti ali za na levo ali za na desno. In v vsaki dobi takih usodnih dogodkov, po vseh sličnih preobratih so se opažali v zgodovini pogostoma sicer mirni, toda vedno silni stresljaji v razmerju med prizadetimi državami. Naravnost klasičen zgled nam nudijo v tem pogledu dogodki med zavezniki, ki so sledili onemu silnemu preobratu, kakršnega predstavlja versailleska mirovna pogodba. Ko bi bila morala nastopiti doba nemotenega uživanja plodov toliko skupnih žrtev, so se začela uveljavljati nasprotja interesov, ki so izpremenila bivše zaveznike v skoraj ravno tako velike sovražnike, za kakršne so smatrali prej vse Nemce.

Vsak veliki preobrat v zgodovini poraja take vrste spletk ali «tekmovanja». Ni torej nikako čudo, ako so se pojavila z italijanske strani očitanja na naslov sovjetske vlade, češ da je dobila po priznanju s strani Anglije pogum in da je začela dvigati glavo. Mnogo se govori tudi o odporu III. internacionale, ki da je proti temu, da bi sklenila Rusija prvo tako pogodbo ravno s fašistovsko vlado. Ni mogoče reči, koliko je resnice na tem očitanju in koliko so resnične sploh vesti o kaki vzročni zvezi med zakasnitvijo podpisa italijansko-ruske pogodbe in priznanjem Rusije s strani Anglije, toda na drugi strani bi se tudi ne bilo prav nič čuditi, ako bi taka vzročna zveza med obema dogodkoma res obstojala. Ne samo to, temveč bi bilo popolnoma naravno, ako bi bila spletka še obsežnejša in bi bila vmešana vanjo še kaka druga država, n. pr. Francija.

Toda na tem hipnem zastoju v italijansko-ruskih pogajanjih bi bilo prezgodaj delati kakršnekoli zaključke, ker se položaj lahko čez noč zopet izpremeni. Pač pa je treba poudariti dejstvo — in Rusi se ga dobro zavedajo — da priznanje sovjetske vlade ni le kos papirja, le podpis tozadevnega sporočila, temveč ogromna kupčija, od katere si obetajo vse zapadne države velikanske dobičke. To je še najglobljі vzrok onega tekmovanja med zapadnimi državami, katera bo prej in **bolje** priznala sovjetsko vlado. Prvi znak tega spletkarjenja hočejo vsi videti že v naglici, s katero se je za ta korak odločila Anglija, in pa v naglici, s katero ji hoče slediti g. Mussolini. Kakor so prejšnja leta tekmovale zapadne države v tem, katera bo novo Rusijo bolj prezirala, tako je neizogibno, da bodo sedaj skušale ena drugo prehiteti in zagrabiti največji kos v ogromnem podjetju, ki bo sodelovanje pri gospodarski obnovitvi Rusije.

Ali bo šlo vsled tega s priznanjem sovjetske Rusije vse gladko in brez vsakih novih težkoč? Na to vprašanje bodo vsekakor odgovorili dogodki letošnjega leta, ki bo leto priznanja Rusije, kakor je prerokoval čehoslovaški minister Beneš v svojem znanem novoletnem članku v «Prager Presse». Ne da pa se tajiti, da so težkoče še velike.

Pariz in London sta bila in sta deloma še zagrizena nasprotnika boljševiške ruske vlade. Spočetka so prevladovali načelni motivi. Boj med boljševizmom in zapadnim meščanstvom je bil zares hud in bili so časi, ko je šlo za to, da pojde boljševiški val po vsej Evropi. Toda ta strah se je kmalu polegel, boljševiška nevarnost je bila definitivno pokopana, tako pokopana, da so si upali Francozi celo v Porurje. In vendar je še nasprotje. Nasprotje med Francijo in Rusijo obstoja v diametralnem nasprotju med načeli ene in druge. Pariz predstavlja sedaj «imperijalizem» in «militarizem», Moskva pa je proti vsem takozvanim «imperijalističnim» mirovnim pogodbam in proti francoski «hegemonistični politiki» v Evropi. Vprašanje dolgov in drugih podobnih stvari je manj važno. Ta idejni spor med Parizom in Moskvo je še vedno akuten.

Tudi antagonizem med Anglijo in Rusijo, ki je starega izvora, ni odpravljen s tem, da je prišel v Londonu na vlado Macdonald. Utemeljen je v križajočih se interesih v Aziji. Anglija spleta dalje baltiški obroč okoli Rusije, ki se že zaveda, da jo ta obroč tišči na prsih in je ne pusti dihati.

Ali pojde Macdonald po priznanju sovjetske vlade po drugih potih? To nam pokaže bodočnost, vendar pa je precej neverjetno, da bi se voditelj laburistov upal preveč oddaljiti od imperijalistične politike svojih prednikov. Že opomin Indijcem nam dokazuje, da se Macdonald zaveda resničnosti. Indija je življenska potreba angleškega naroda. Še takšen teoretičen socijalist ne more preko te resničnosti. Zatorej ne smemo pričakovati kakšnih altruističnih kretenj od nove vlade, kljub temu da je «socijalistična».

Zanimivo bo zlasti zasledovati, kako misli Macdonald rešiti vprašanje ruskih dolgov zaveznikom. Po kakšni pravici naj zahtevajo bivši zavezniki Rusije od sovjetske vlade, naj prizna svoje dolgove, ko pa niso zavezniki izpolnili svojih obveznosti napram Rusiji. In zakaj je bila ravno Rusija izvzeta, ko je šlo za vojno odškodnino? In tu je dobro razvidno, kako tesno je zvezano odškodninsko vprašanje s plačevanjem dolgov. Z vstopom Rusije v evropski politični krog postane ta zadeva še bolj komplicirana. Na kakšno stališče se bo postavila vlada Macdonalda?

To bi bile le nekatere, vendar pa glavne težkoče, ki bodo ovirale ali vsaj zavlačevale končno ureditev odnošajev z Rusijo. Način priznanja s strani Anglije bi kazal, da nastanejo omenjene težkoče še le po izvršenem priznanju in da bo še le potem sledila prava diplomatska borba med Rusijo in zapadom. Toda led je prebit, prebila ga je Anglija in Rusija bo najbrže zahtevala tudi od drugih držav, naj posnemajo zgled Londona, t. j. najprej priznanje potem koncesije. Zelo verjetno je, da ima tudi sedanji nesporazum med Italijo in Rusijo glede podpisa pogodbe ravno v tem svoje resnično ozadje, dasi mora ruska vlada resno upoštevati tudi razpoloženje III. internacijonale, ki seveda ne more biti napram fašizmu nič kaj preveč prijazno ali celo prijateljsko!

Podpis italijansko-ruske pogodbe odgoden

RIM, 5. Stefani poroča, da je bil podpis italijansko-ruske pogodbe, kateri se je imel vršiti v nedeljo, odgoden. Nepričakovana brzojavka iz Moskve je prepovedala Jordanskemu podpisati pogodbo, ki je bila že gotova v vseh svojih delih in kateri so manjkale le še formalnosti pristavitve podpisov in pečatov treh pooblaščencev, in sicer Mussolinija za Italijo, ter Jordanskega in Jansona za Rusijo.

Pogodba obsega:

1. Znatno znižanje carinskih tarifov v korist italijanskega blaga;

2. obvezo s strani ruske vlade, da bo oddajala letno Italiji primerno količino žita, zlasti trde pšenice za napolitanske slaščičarje;

3. letna nabava primerne količine italijanskih industrijskih produktov s strani Rusije;

4. v prometu med ruskimi pristanišči Črnega morja ima prednost italijanska zastava;

5. mešana italijansko-ruska komisija določi vsako leto program za nabavo in prodajo med obema državama;

6. ruskemu zastopstvu se izroči vsa premičninska in neprimičninska lastnina v Italiji. To je v prvi vrsti poslaniška palača v ulici Gaeta in sedeži ruskih konzulatov po raznih mestih. Uredi se konzularna konvencija.

Ruski zastopnik Jordanski je izjavil novinarjem, da je zadovoljen s pogodbo. Glede priznanja «de jure» s strani rimske vlade je pripomnil, da je izključeno v izjavo k prvemu členu pogodbe. Iz Moskve poročajo, da je bila sprejeta vest o pogodbi s polnim zadovoljstvom.

Minister Federzoni odpotoval v Libijo

RIM, 5. Danes ob 12.20 je odpotoval minister za kolonije on. Federzoni v Libijo. Ministra spremljajo načelnik osrednjega glavnega stana gen. Ferrari in poveljnik državne milice Italo Balbo.

Minister Di Credarò odstopil

Avtonomija socijalne demokratske stranke Ciano novi minister za pošto in brzojav

RIM, 5. Agencija Stefani poroča: Danes je kralj podpisal odlok, s katerim se sprejme ostavka ministra za pošto in brzojav on. Di Cesarò, ter odlok, ki imenuje na njegovo mesto komisarja za trgovsko mornarico on. Costanzo Ciano. Z drugim odlokom se sprejme ostavka on. Ciano, kot državnega podtajnika za vojno mornarico. Novi minister je prisegel ob 17. uri v navzočnosti ministrskega predsednika (Stefani).

Ko je decembra meseca minister za javna dela on. Carnazza stopil v fašistovsko stranko, je postal položaj socijalnega demokrata on. Di Cesarò zelo kočljiv. Tedaj je on. Di Cesarò obvestil ministrskega predsednika Mussolinija, da je pripravljen odstopiti, ako namerava Mussolini preobraziti vlado tako, da bi ostali v vladi samo fašisti. Mussolini mu je takrat odgovoril, da je bila vlada sestavljena na podlagi koalicije in da bo ohranila ta značaj do volitev. On. Di Cesarò je tedaj izjavil, da si v slučaju, da ne pride med socijalnimi demokrati in fašisti do sporazuma glede volilnega programa in kandidatov, socijalni demokrati pridržujejo pravico predložiti samostojno listo. Toda Mussolini je takrat menil, da bo v vladni volilni listi prav gotovo še prostora za socijalne demokrate, še posebno, ker socijalni demokrati sodelujejo s fašisti.

Nastopila je doba volilnega boja in Mussolini je v svojih govorih ponovno izjavil, da se fašistovska stranka ne bo spuščala v kompromise z nobeno drugo stranko, da bo torej nastopila popolnoma samostojno. Ako je hotela socijalna demokratska stranka ohraniti samostojnost, ji potemtakem ni preostajalo drugega, kakor da nastopi pri volitvah samostojno. Na ta način je postal položaj demokrata on. Di Cesarò nevzdržen in minister je podal ostavko.

Predvčerajšnjim je pisal ministrskemu predsedniku pismo, v katerem mu je naznanil, da odstopa spričo dejstva, da so se pogajanja, da bi tudi socijalni demokrati prišli v vladno listo, razbila. Včeraj dopoldne bi se moral vršiti pogovor med ministrom in ministrskim predsednikom; a on. Acerbo je naznanil ministru on. Di Cesarò, da ga Mussolini ne more sprejeti, ker ima posla z italijansko-rusko pogodbo. Popoldne je ministrski predsednik pisal ministru, da ne mara fašistovska stranka nikakih kompromisov pri volitvah; on. Di Cesarò naj torej ravna po svojem prepričanju. Obenem se mu je zahvalil za sodelovanje.

Vojna odškodnina

Nov način izplačevanja

RIM, 5. V svrho olajšanja izplačanja vojne odškodnine oškodovancem, ki stanujejo izven glavnih mest pokrajin, je finančni minister De Stefani odredil, da se vpelje posebno blagajniško poslovanje potom finančnih uradnikov, ki se bodo gotove dni podali v posamezne občine ter tam s sodelovanjem župana in občinskega tajnika izplačali vojno odškodnino potom benečijskih obveznic. Oškodovani bodo podpisali pobotnico, da so prejeli vrednostne papirje.

Republikanci nastopijo samostojno

RIM, 5. Osrednji odbor italijanske republikanske stranke je sklenil, da nastopi pri volitvah republikanska stranka popolnoma samostojno. Stranka bo izdala proglas na narod, v katerem ga bo pozvala na boj za ohranitev ustave in prostosti. Republikanska lista bo nosila znak lopato, ovito z bršljanovo vejico.

Frankiranje tiskovin

RIM, 4. Minister za pošto javlja: Nekatere uprave inozemskih pošt so prijavile temu ministrstvu, da mnogi založniki pošiljajo svojim abonentom v inozemstvu italijanske revije in časopise frankirane z znižano pristojbino 15 stotink za vsakih 50 gramov. Z namenom, da se prepreči naknadno dodatno frankiranje takih pošiljatev od strani poštnih uradov v inozemstvu, se opozarjajo prizadeti, da je frankiranje na podlagi te tarife, namreč 15 stotink za vsakih 50 gramov, stopilo iz veljave 31. decembra 1923. Te vrste tiskovine se bodo odpošiljale samo v slučaju, če bodo popolnoma frankirane in sicer 20 stotink za vsakih 50 gramov.

Vesti o demisiji jugosl. vlade niso potrjene

LJUBLJANA, 5. Današnji «Narodni Dnevnik» javlja: Glede na vesti o ostavki vlade se je vaš dopisnik obrnil popoldne ob 1. uri na predsednika skupščine Ljubo Jovanovića, ki mu je med drugim izjavil: «Do tega hipa nimam še nikakega obvestila o ostavki vlade. Mislim pa, da bi kot predsednik parlamenta moral biti obveščen o tem. Moje mnenje v tem je sledeče: Nelogično in neumestno bi bilo, če bi vlada dala ostavko v trenutku, ko je zaključila ugoden sporazum med našo državo in Italijo.

V isti zadevi se je vaš dopisnik nocoj ob 8. uri razgovarjal z ministrom za konstituanto Markom Trifkovićem, ki mu je dejal: Moram vam reči, da vesti o ostavki vlade ne odgovarjajo resnici. Baš ta hip sem bil pri predsedniku vlade g. Pašiću in mi je torej vsa stvar znana.

Nastop zemljeradnikov proti dr. Markoviću

BEOGRAD, 5. Radikalni poslanski klub bo imel danes ali jutri sejo, na kateri bo razpravljal o zahtevi opozicije, da se izroči bivši pravosodni minister dr. Laza Marković sodišču radi malverzacij in zlorabe svojega položaja. Ta korak opozicijskih skupin je napravil na radikalne vrste silen vtis. Radikali smatrajo, da skuša opozicija na ta način diskvalificirati radikalno stranko. Posebno ogorčenje je izzval nastop radikalnega poslanca Mihaj'a Rankovića, ki je povzročil vso obtožbo in o katerem govore nekateri njegovi tovariši, da je osebno zaprosil zemljoradnike, da se pokliče dr. Marković na odgovor. naj predlože narodni skupščini zahtevo.

«Beograjske Novosti» doznavajo k tej stvari, da je radikalni klub na strani dr. Markovića in seveda tudi vlada, ki bodo vsi v narodni skupščini glasovali proti zahtevi opozicije. Poslanca Rankovića bodo pozvali, naj se pokori strankini disciplini, ker ga bodo sicer izključili iz svojih vrst. G. Ranković pa je izjavil, da bo v zbornici glasoval z opozicijo proti dr. Markoviću.

Konferenca voditeljev opozicije v skupščini

BEOGRAD, 5. Včeraj se je povrnil iz Sarajeva, kjer se je nahajal nekaj dni po zasebnih opravkih, predsednik muslimanskega kluba dr. Mehmed Spaho. Takoj po svojem povratku je imel konferenco z načelnikom Jugoslovenskega kluba dr. Koroščem, ki mu je poročal o svojih poslednjih porazgovorih z voditeljem demokratov Ljubo Davidovićem in z zemljoradniki.

Okoli 11. ure so se sestali načelniki opozicijskih parlamentarnih skupin k seji v prostorih muslimanskega kluba. Konferenca je trajala eno uro. Načelniki opozicije so odklonili po seji vsako pojasnilo o razpravi in o sprejetih sklepih. Izjavili so le, da pogajanja dobro napredujejo.

Na konferenci voditeljev opozicije se je sklenilo, da bo opozicijonalni blok obstojal samo, kadar gre za aktualno stvar v borbi proti vladi, drugače pa opozicijonalni blok s kakim delovnim programom ne obstoji. Govorili so tudi o tem, da bi prišli v kombinacijo še radićevci in da bi se tako s pomočjo opozicijonalnega bloka vrgla vlada.

Strossmayerjeva proslava v Zagrebu

ZAGREB, 5. Danes so tu slovesno praznovali 109. obletnico rojstva velikega Jugoslovena škofa Josipa Jurija Strossmayerja, obenem pa petdesetletnico obstoja zagrebške univerze.

Po Wilsonovi smrti

Pogreb bo priprost — Ameriški listi o Wilsonu — Schanzer o njegovem delovanju

WASHINGTON, 5. Vse kaže, da se bo pogreb Wilsona vršil v sredo; pogreb ne bo imel uradnega značaja. Wilsonova soproga je izrazila željo, da bi bil pogreb priprost. Truplo bo položeno v navzočnosti predsednika Coolidgea in vseh ministrov v kripto v betlehemski kapelici stolne cerkve sv. Petra in Pavla. Vsi zastopniki inozemskih vlad so prosili za dovoljenje, da smejo prisostvovati pogrebu.

Predsednik Coolidge je naslovil proglas na narod, v katerem odreja 30 dnevno žalovanje. Iz vseh državnih poslopij in z vseh vojnih ladij, naj se nahajajo še tako daleč, se morajo razobesiti zastave na pol droga. Zbornici sta prekinili delo v znak sožalja.

Predno je Wilson izgubil zavest, kar se je zgodilo v soboto ob 21. uri, je rekel svoji ženi in svojemu najboljšemu prijatelju admiralu Graysonu: «Jaz sem nekak kos polomljenega stroja. Ko je stroj polomljen... (nadaljevati ni mogel več). Pripravljen sem. (Nato se je obrnil proti admiralu). Bil si vedno dober zame...» Glas mu je pošel, nakar je izgubil zavest. Umrl je šele naslednjega dne, t. j. 3. t. m. ob 11.45.

«New-York Herald» pravi o Wilsonu: Bivši predsednik ni bil vezan na tradicijo, toda končno ji je podlegel, ko je hotel udejstviti to, o čemer se je zdelo, da je njegova največja ambicija, t. j. ustvarite svetovne vlade».

«New-York ... ki je žrtvoval svoje zdravje in življenje za svoje pojmovanje o pravu. Amerika je izgubila velikega moža.

Schanzer o Wilsonu

ŽENEVA, 5. Na včerajšnji seji komisije za razorožitev se je on. Schanzer, ki je v odsotnosti predsednika Vivianija predsedoval seji, spominjal Wilsona: Wilsonovo ime pripada zgodovini in naši potomci bodo sodili o političnem delu ameriškega državnika. Naj si bo sodba posameznih narodov taka ali taka, gotovo je, da smo mi dolžni vso čast ustanovitelju Društva narodov. Misel ustvaritve Društva narodov je bila sicer že stara, toda Wilson ji je dal šele pravo konkretno obliko, da se je mogla udejstviti. Gotovo bo preteklo še mnogo časa, predno bo moglo Društvo narodov popolnoma odgovarjati stavljenim nalogam, t. j. da bi mirnim potom reševalo vse spore med posameznimi narodi; tod seme je bilo vrženo in radi tega bo Wilson pustil za sabo globoko brazdo v zgodovini.

Seiplovi pogovori v Bukarestu

Avstrijska ministra na obedu pri kralju

BUKAREST, 5. Avstrijski kancler mons. Seipel in zunanji minister Gruenberger sta imela včeraj dolgo konferenco z romunskim ministrskim predsednikom ter zunanjim ministrom Duco. Pogovor je bil kar najbolj prisrčen. Za ureditev visečih vprašanj se bodo nadaljevala pogajanja še jutri. Kralj in kraljica sta priredila obed na čast obeh avstrijskih ministrov, ki sta za nocoj povabljena na kosilo k ministrskemu predsedniku. Listi toplo pozdravljajo obisk avstrijskih ministrov ter poudarjajo skupne gospodarske in politične interese, ki obstojajo med Avstrijo in romunijo.

Glas o ostavki Seipla

DUNAJ, 5. V uradnih krogih se širi vest, da se bo državni kancler Seipel na svojem povratku iz Bukaresta, kjer se sedaj nahaja na uradnih obiskih, ustavil v Budimpešti pri ministrskem predsedniku Bethlenu. «Abend» poroča, da misli Seipel takoj po svojem povratku na Dunaj podati ostavko iz zdravstvenih ozirov. Tudi v vladi zvestih parlamentarnih krogih se opaža nekaka nezadovoljnost proti sistemom Seiplove vlade, nezadovoljnost, ki najbrže ne bo prišla še do izraza radi težav pri iskanju naslednika za kanclerjevo mesto.

Ferdinand ni prosil bolgarske vlade dovoljenja za povratek v domovino

SOFIJA, 5. Bolgarski brzojavni urad poroča: Nekateri inozemski časopisi so objavili vest, da je bivši kralj Ferdinand prosil bolgarsko vlado za pooblastilo, da bi se smel podati na Bolgarsko, da bi uredil nekatere svoje privatne zadeve; bolgarska vlada je baje odgovorila, da smatra bivanje Ferdinanda v Bolgariji za sedaj nadležno. Iz merodajne strani se ta vest zanika; bolgarski vladi ni bila tozadevna prošnja nikoli predložena.

Značilnosti nove sovjetske vlade

Nesporazumljenja v komunistični stranki poravnana

MOSKVA, 4. Med glavne značilnosti novega sveta ljudskih komisarjev spada povratek Trockega na komisarijat za vojsko in mornarico, povratek, ki potrjuje, da se o sporih v ruski komunistični stranki ne more več govoriti; potem pride imenovanje dosedanjega komisarja za železnice Dzeržinskega — ki je bil v prvih časih revolucije načelnik policije — za komisarja za državno gospodarstvo. Tako je Dzeržinski postal neke vrste diktator, ki bo skrbel za smotreno izkoriščanje industrijskih in drugih gospodarskih virov države. Končno je treba še omeniti nacijonalističen pečat novega sveta, v katerem je 7 Rusov, 2 Ukrajinca, 2 Juda, 2 Letonca, 1 Poljak in 1 Gruzinec.

Pravi Rus je Rykov, rojen pred štiridesetimi leti iz družine kmetov. Življenjepis Leninovega naslednika spada med najzanimivejše, ki so se kedaj napisali o revolucijonarcih, ki so živeli pod carsko vladavino, ter se more reči, da je Rykov ostal izven velikih agitacij le v času, ki ga je prebil v ječi ali pa v Sibiriji, kjer je preživel vsega skupaj 8 let. Rykov je zapustil Saratov že v mladih letih. Po dveh letih bivanja v prestolici ga je začela policija zasledovati, dokler ga ni prisilila k izselitvi. Po povrnitvi v Saratov je Rykov, ki je bil že takrat znan kot globok poznavalec marksističnih naukov, organiziral slavnosti za praznovanje 1. maja, ki pa zanj ni končalo dobro: pretepen je bil do krvi. Tedaj je začel delovati skrivaj, potoval je okoli s ponarejenimi potnimi listi, katerih se je potem posluževal do leta 1917. Vpisal se je leta 1900 v sekcijo socijalistične stranke v Kazanu, kjer je skušal tudi nadaljevati svoje študije, a je bil aretiran ter pridržan v zaporu skozi 9 mesecev. Trikrat poslan v Sibirijo se mu je posrečilo dvakrat uiti.

Zvest prijatelj Lenina in njegov naslednik

Velika prijatelja Rykova sta bila Balnašov (ki je leta 1902 umoril naučnega ministra Bogoljepova ter bil radi tega obešen) in Lenin, s katerim se je seznanil leta 1903 v Ženevi. Prijateljstva med Leninom in Rykovom ni motilo nikoli niti najmanjše nesporazumljenje: le v letu 1903, ko se je razpravljalo o kraju za sestanek izvršilnega odbora stranke je Lenin nastopil proti predlogu Rykova, da bi ...e sestanek vršil na ruskih tleh; ko so se pa potem zborovalci vračali iz Rusije, so ...zkih vezi med obema ... navaja ta-le dogodek: Po atentatu na Lenina je ta-le, misleč, da so dnevi njegovega življenja šteti, poklical iz lastne volje Rykova k sebi ter se dolgo razgovarjal z njim. O vsebini tega pogovora se ni zvedelo nikoli ničesar, vendar pa se na plošno meni, da je tedaj Lenin položil v roke svojega prijatelja neke vrste politično oporoko.

Baš na zahtevo Lenina se je Rykov pod izmišljenim imenom povrnil leta 1903 iz Ženeve v Rusijo v svrho pospeševanja ajne propagande. V tisto dobo pada od njega organizirana stavka kovinarjev v Višnjem Novgorodu pod krinko pogreba nekega delavca in dve leti pozneje je Rykov postavljal barikade v Petrogradu o priliki nemirov, povzročenih od popa Gapona, ki je mislil, da bo mogel dati gibanju proletarijata verski značaj. Izvoljen za delegata na tretjem zborovanju boljševikov se je znašel v osrednjem odboru stranke s Stalinom, ki je tudi danes eden voditeljev nove Rusije, in z drugimi zarotniki, ki so pripravljali v notranjosti in v inozemstvu dogodke zadnjega sedemletja.

Ob izbruhu revolucije leta 1917 se je Rykov nahajal v Sibiriji; vrnil se je takoj ter bil imenovan za člana moskovskega sovjeta, ki je dal inicijativo za nastop proti Kerenskemu in menjševikom. Oktobrska revolucija ga je dvignila do najvišjih mest, dokler ni postal namestnik Lenina v predsedništvu sveta ljudskih komisarjev in to v letu 1921. na željo Lenina samega, ki je takrat obolel.

Znano je, da je Rykov zagovarjal nove smernice v gospodarski politiki proti skrajni levici, ravnotako je znano tudi po poročilih, posnetih v inozemstvu, kako je opozoril in obžaloval polom ruske industrije ter pokazal na pogreške komunističnega sistema. Ampak dalje se ne bo šlo, vsaj ne na nasilen način: radi tega se ne more pričakovati velikih sprememb; da bo Rusija zaenkrat sledila smernicam sedanje politike, je gotovo. Sploh pa: kdor je videl Moskvo pred 18 meseci, opazi danes takoj globoke spremembe; in se ne more tajiti, da je tok življenja postal hitrejši in da postaja vedno bolj normalen.

Vprašanje sestave nove grške vlade

ATENE, 5. V narodni zbornici je bil javljen odstop Venizelosa. Sestava nove vlade je bila poverjena ministru za pravosodstvo Kafandrisu, ki bo sledil Venizelosovemu programu. Novi kabinet ostane skoro neizpremenjen; če odstopi Rossos, bo prevzel ministrstvo vnanjih zadev grški poslanik v Londonu Caolamanos. Venizelos se bo baje umaknil iz javnega življenja in bo prevzel predsedstvo ministrskega sveta le tedaj, ko bo v narodni zbornici rešeno vprašanje dinastije. V tem slučaju bi Venizelosova vlada vodila plebiscit.

Pooblaščenci Španske na potu v Pariz

MADRID, 5. Direktorij poroča, da so španski pooblaščenci odpotovali snoči iz Madrida v Pariz, kjer bodo podpisali končnoveljavni dogovor glede ustave Tangerja.

Nemška nota Franciji

za rešitev vprašanja Palatinata

BERLIN, 5. Wolfov dopisni urad javlja: V novi noti francoski vladi predočuje nemška vlada težko odgovornost francoske vlade, ako se ne takoj uredi vprašanje Palatinata v smislu obvez, ki izhajajo iz mednarodnega prava in drugih obstoječih pogodb. Nato opisuje direktno in indirektno pomoč, ki je bila dana s strani francoskih oblastev separatistom, ki so po večini tujci v Palatinatu. Francoske čete so s svojim posredovanjem v prilog separatistom povzročile stanje, ki predstavlja težko kršitev suverenosti Nemčije in Bavarske ter nasilje nad neoboroženim prebivalstvom prizadete pokrajine. Nemška vlada se obrača ponovno na francosko vlado s prošnjo za vzpostavitev normalnega stanja v Palatinatu, za razorožitev separatistov in njihova odstranitev iz javnih uradov. V noti se zahteva tudi od francoske vlade dovoljenje za povrnitev izgnanih Palatincev.

Izvedenci uverjeni o lojalnosti nemške vlade.

BERLIN, 5. Wolfovemu dopisnemu uradu poročajo, da je angleški izvedenec J. Stamp, član komisije za proučevanje vprašanja nemške valute, izjavil dopisniku nekega lista, da so izvedenci, zbrani pri prvi komisij, pokazali dobro voljo za iskreno sodelovanje ter da je zadržanje nemške vlade zelo lojalno.

Izvedenci kritizirajo nemško državno bilanco

PARIZ, 5. «Matinu» poročajo iz Berlina: Odbor izvedencev, ki mu je predsedoval Dawes, je spoznal nekatere postavke v nemški bilanci za previsoke, posebno pa postavko glede stroškov za vojne potrebščine, za katere je bil odobren znesek 450 milijonov zlatih mark in 200 milijonov zlatih mark za policijo kar predstavlja okupno tri milijarde frankov.

Lord Crewe v Londonu

LONDON, 5. Agencija Reuter poroča: Angleški poslanik v Parizu lord Crewe je prispel v London, da stopi v direktne stike z novim ministrskim predsednikom. Zdi se, da se je razgovor vršil le o splošnih vprašanjih. Zelo malo verjetno je, da bi bila sklicana mednarodna konferenca, predno bodo izvedenci dokončali delo. O bližnjem razgovoru med Poincarějem in Macdonaldom ni še ničesar znanega.

Indijski nacijonalist Gandhi na svobodi.

LONDON, 5. Dopisni urad Reuter poroča iz Bombaya, da je bil na povelje angleške vlade izpuščen na svobodo vodja indijskih nacijonalistov Gandhi. Temu ukrepu je dalo povod slabo zdravstveno stanje Gandhija; zdravniki so mu predpisali, da menja zrak.

Gandhi je bil pred dvemi leti obsojen na 6 let zapora, potemtakem bi moral odsedeti še štiri leta. V zadnjem času so se vršile v Indiji velike agitacije za njegovo izpustitev.

Snežni plaz zasul vlak

DUNAJ, 5. Radi hudega viharja se je odtrgal nad železniško progo v bližini gorskega zdravilišča Mariazell snežni plaz, pomešan z zemljo, širok okoli 200 kvadratnih metrov ter zasul osebni vlak. Strojevodja, kurjač in nekateri potniki so bili več ali manj težko ranjeni; morali so jih izvleči skozi okna vagonov.

Pred rusko-romunskimi pogajanji na Dunaju?

DUNAJ, 5. V odgovor romunski vladi na noto o določitvi kraja za nadaljevanje pogajanj o spornih vprašanjih z Rusijo, je ruska vlada predlagala Dunaj za sedež teh pogajanj. Romunska vlada je ta predlog sprejela.

DNEVNE VESTI

Naše stališče napram sporazumu med Italijo in Jugoslavijo

Da se o tako važnem dogodku, kakršen je sporazum med Italijo in Jugoslavijo, ugiblje to in ono, verjetno in neverjetno, to je v naravi stvari same in ljudi. Zato razumemo in ne zamerjamo. Ne moremo pa molčati, če se izrekajo podtikanja, ki bijejo resnici v obraz. Je ljudi, ki namigujejo, da se mi s svojim stališčem, ki smo ga zavzeli napram sporazumu med Italijo in Jugoslavijo odrekamo odslej vsaki borbi proti krivicam na škodo naše narodne manjšine. Kako krivično je tako domnevanje, govori glasno vsaka številka našega lista tudi po sklenjenem sporazumu. Take govorice niso le krivične, marveč so tudi — kar je še veliko hujše — skrajno žaljive, ker pomenijo dvome v naše narodno poštenje. Mi nismo zavzeli odklonilnega stališča proti sporazumu iz razlogov praktične in računajoče, po našem naziranju edino pametne politike. V prvo bi bil v našem položaju vsak odpor z naše strani samo prazno mahanje v zrak, v drugič pa menimo, da vsaj izgledi za možnosti za zboljšanje položaja slovanske manjšine v Italiji. Naše stališče opravičuje še posebej dejstvo, da so od izvestnih strani — kakor se nam poroča — itak že začeli s poizkusi, da bi odporno gibanje v enem delu jugoslovenske javnosti proti sporazumu navalili na račun «pretveznega» ščuvanja iz Julijske Krajine. Sedaj pa si mislite slučaj, da bi mi sami s svojim postopanjem dajali vsaj pretvezo za tako domnevanje: kake posledice bi mogle nastati za ves položaj naše narodne manjšine!!

Poudarjamo pa na ves glas, da našega stališča napram sporazumu med Italijo in Jugoslavijo ni narekovala morda le taka previdnost, marveč v prvi vrsti stvarni razlogi, ker vidimo v tem prijateljstvu — kakor gori rečeno — vsaj možnosti za zboljšanje položaja naše narodne manjšine!

Brez spoštovanja in prijateljstva!

«Slov. Narod» omenja, s kakšnimi častmi so sprejemali sedaj v Rimu predstavnike Jugoslavije in kako da se na vseh jugoslovenskih straneh izraža želja, naj se ustali med obema državama trajno in neomajno prijateljstvo. Potem pa vprašuje članka: ali sta bila Jugoslavija in jugoslovenski narod še včeraj, ko še ni bilo z diplomatskim pismom sklenjeno prijateljstvo, vredna spoštovanja ali ne?! Odgovarja, da sta si bili Jugoslavija in Italija nasprotni in morda celo sovražni. Ali, da ni bilo spoštovanja, ki gre tudi in predvsem poštenemu nasprotniku, odkritemu sovražniku, ne bi bilo danes med njima prijateljstva. «In to prijateljstvo je — dostavlja ljubljanski list — tako nujno potrebno, je pravcati življenski pogoj države, naroda! Zato je pač najmanj, kar lahko zahtevamo, da odslej prenehajo take žalitve» (namreč žalitve Jugoslovenov v rimskem parlamentu).

Ta svoj poziv na italijanski naslov podkrepija ljubljanski list z naslednjimi pripombami: «Brez spoštovanja ni prijateljstva, vsaj pravega, iskrenega prijateljstva ne. Kajti, lopovu, nevrednežu, podaja roko le **umazana sebičnost**, ali lastni zločinski nagon. Roko v odkritosrčno spravo, v resnično prijateljstvo si podajata nasprotnika tudi v najhujšem boju, toda le tedaj, če je bil njun boj pošten in sta se spoštovale med seboj. Najgloblja rana, dobljena v poštenem boju se more zaceliti in pozabiti. Nikdar pa se ne pozabljata podlost in nizkotnost.»

To tolmačenje naj bi s koristjo čital tisti gospod, ki je te dni — da bi opravičil izvestne grde osebne napade proti našim voditeljem — izrekel, recimo, prečudno trditev, da ravno taki osebni napadi dovajajo po najkrajši poti do — sporazuma!! Čudno se morajo temu možu vrteti misli v glavi. Tolmačenje v «Slov. Narodu» naj bi s koristjo čitali tudi prijatelji tistega čudnega gospoda!

Dogovori v Rimu

V nekem hrvatskem opozicijonalnem listu smo čitali te dni najostrejše napade na Pašića radi sklepa sporazuma med Italijo in Jugoslavijo. Dotični list trdi, da so nas Srbi izdali v Rapallu in sedaj v Rimu. S kako malo spoštovanja pred resnico se pišejo take zatožbe, govori dejstvo, da je rapallsko pogodbo podpisal Hrvat, ki pa je danes v vrstah najhujših opozicijonalcev, torej somišljenik istega lista!!

Naglaša, kako je Pašić znal pridobiti ugodnosti za pravoslavne cerkvene občine v Italiji, kar naj bi bilo v dokaz, da bi bil mogel, če bi le hotel, izvojevati veliko več tudi glede Reke in marsikaj za slovensko narodno manjšino v Italiji. Glede onih ugodnosti za pravoslavne cerkvene občine pa besedičí oni list tako, da mora v nepoučenih ljudeh vzbuditi domnevo, kakor da je to vsebovano v besedilu sporazuma. To pa, seveda, ni res! To bi bila ena nelojalnost. Druga pa je v tem, da oni list zamolčuje, da sta Ninčić in Pašić izposlovala, da se zavod sv. Jeronima z vsem milijonskim premoženjem, izroči v last Jugoslavije, kar je gotovo pridobitev velike pomembnosti za katoliške in v prvi vrsti **hrvatske** bogoslovce, ki hočejo v Rimu spopolniti svojo naobrazbo. To tu ugotovljeno dejstvo govori, da Pašić pri pogajanjih v Rimu ni mislil samo na Srbe in pravoslavje. To podkreplja tudi dejstvo, da se je Pašić poklonil glavarju katoliške cerkve in drž. tajniku Gasparriju, kar menda priča o želji njegovi, da bi prišlo skoro do povoljnega dogovora glede položaja katoliške cerkve v jugoslovenski državi.

Mi ne moremo ničesar trditi, koliko bi se bilo mogło doseči, ker nimamo nobene podlage za tako trditev. To pa vemo povsem za gotovo, da Italija absolutno ni hotela privoliti v kake druge določbe, razun tistih, ki jih vsebuje uradno objavljeno besedilo sporazuma. Zato niso prišli vanj tudi dogovori glede zavoda sv. Jeronima, cerkvenih pravoslavnih občin in izmenjave denarja naših zadrug. Vidimo torej, da so se v Rimu dogovarjali o marsičem, kar ni omenjeno v sporazumu. Jasnost podajo še le prihodnji dogodki.

Ni naša naloga in tudi ne namen, da bi branili Pašića. Tudi ne oporekamo nikomur pravice do opozicije proti njemu in sedanji vladavini v Jugoslaviji. Menimo pa po vsej pravici, da naj se spoštuje resnica in naj se lojalno priznava, tudi če je kaj dobrega storil mož, ki nosi slučajno ime — Pašića!

Zamenjava vlog pri poštni hranilnici

Tukajšnje poštno in brzojavno ravnateljstvo javlja: Izkazalo se je, da prihajajo italijanski legaciji na Dunaju številne prošnje od strani imetnikov vložnih knjižic, katere so se pobrale že l. 1919. Opozarja se, da morajo tudi tisti, ki so že izročili knjižice italijanskim oblastvom ali zastopom v inozemstvu, zopet naznaniti svoje terjatve pri kakem poštnem uradu. V takih slučajih ni potrebno predložiti tudi knjižico.

Nov jugoslovenski konzul v Trstu. Dosedanji tukajšnji konzul g. S. Rašić je imenovan za načelnika v zunanjem ministrstvu v Beogradu. Na njegovo mesto pride poslaniški tajnik Stanković iz Berna.

Stritarjev večer pri Sv. Ivanu. V soboto smo preživeli v Narodnem domu pri Sv. Ivanu zares lep večer v najbolj pravem pomenu te besede. Prireditev se je vršila v proslavo spomina Josipa Stritarja, tega velikega sinu, učitelja, dobrotnika in ponosa našega slovenskega naroda.

Predavanje nam je predočilo plastično sliko Josipa Stritarja: kot blagega človeka, moža velikega uma in plemenite duše, kot pesnika in pisatelja, ki je naš jezik povzdignil v vrsto literarnih jezikov drugih kulturnih narodov, kot iskrenega in najuspešnejšega borca proti nespodobnostim, ki so se bahato razpasle v življenju Slovencev, kot prijatelja in učitelja mladine in vzgojevatelja vsega naroda k plemenitemu mišljenju in poštenemu delu, in kot panslavista v plemenitem smislu besede, ki je zaklical v svet: Slovan bodi preporoditelj človeštva! Zborovalci so sledili predavanju z napeto pozornostjo. S pravo pobožnostjo pa so poslušali odstavke v predavanju, kjer je predavateljica citirala iz Stritarjevih pesnitev in spisov, iz katerih odseva globoka duša Stritarjeva, ki je z vsem žarom duše ljubila svoj mali in zatirani narod, ki je tako živo čutila z vsemi, ki so zapostavljeni in prezirani — parije v človeški družbi.

Vse druge točke sporeda so se skladno združevale v proslavo tega velikega sinu našega naroda: trije dramatični prizori in deklamacija iz pesniškega peresa, petje moškega in mešanega zbora, in sviranje domačega orkestra.

Moralični uspeh je bil popoln. Pa tudi z materijalnim morejo biti prireditelji zadovolini. Naši ubožni šolski otročiči so dobili lep delež, kar zopet odgovarja ljubezni pokojnega učitelja in vzgojevalca do mladine. Samo na enem velikem nedostatku je trpela prireditev: veranda Narodnega doma je bila veliko pretesna za množico došlih čestilcev Josipa Stritarja. Ob tej priliki smo prav živo občutili, kak udarec je zadel vse društveno in kulturno snovanje pri Sv. Ivanu — s požigom velike dvorane. Kako vse drugače bi se bila še le ta proslava razvila, da smo bili v zadostnem prostoru! Tem večje priznanje gre prirediteljem, da so znali kljub vsem neugodnostim prirediti tako dostojno počastitev spomina velikega pesnika in misleca. Dali so nam blažilno tolažbo z dokazom, da naš duh še živi in da ga ni zamorila — slana časov.

Nalezljive bolezni v našem mestu. V tednu od 26. jan. do 2. februarja 1924. so bili v našem mestu sledeči slučaji nalezljivih bolezni: davica 7, škrlatica 20, trebušni legar 2, trahom 23, ošpice 37, malarija 1, noslice 4, vnetje ušesnih žlez 2, pljučna jetika 14, sifilis 3, influenca 3. Umrlo je: vsled pljučne jetike 9, škrlatice 2, in davice, ošpic, influence in sifilisa po ena oseba.

Društvene vesti

Nocoj odborova seja Gl. M. ob 20. uri.

Pevski zbor «Zveze». Jutri sestanek odbornikov v kavarni ob 18. uri.

Iz tržaškega življenja

Poskušen samomor brivca. Včeraj si je skušal vzeti življenje brivec Ivan Franzolini, star 39 let, stanujoč v ul. Amerigo Vespucci št. 6. Mož je bil že delj časa brezposeln in brez zaslužka, radi česar je bil v hudih gmotnih stiskah. Dejstvo, da je poleg njega trpela tudi njegova družina, ga j eposebno hudo trlo in ga končno pritiralo v obup. Snoči okoli 18. se je podal v svojo sobo; bil je videti nenavadno potrt. Kmalu potem je v sobi zadonel pok. Franzolinijeva soproga, ki se mudila v kuhinji, je prestrašena tekla v sobo, kjer je našla moža vsega krvavega na postelji; nedaleč od njega je ležal na tleh samokres. Ženska je jela vpiti na vse grlo na pomoč. Prihiteli so ljudje. Nekdo je obvestil o dogodku rešilno postajo, odkoder je kmalu potem prihitel na lice mesta zdravnik, ki je dognal, da ima Franozlini na levi strani prs rano, povzročeno s kroglo iz samokresa; krogla mu je obtičala v pljučih. Ugotovil je, da je stanje ranjenca precej nevarno. Potem, ko mu je podal prvo pomoč, ga je dal prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurgični oddelek.

Pošteno ga je zdelal. Včeraj predpoldne se je zatekel na rešilno postajo težak Emilij Stuparich, star 18 let, stanujoč v ul. Carpison št. 5. Dal si je obvezati številne bunke in praske po obrazu in po rokah. Mladenič je povedal, da se je malo prej sprl pri delu z nekim tovarišem, ki ga je tako zdelal.

Tatovi v stanovanju. Predvčerajšnjim popoldne so se neznani zlikovci splazili skozi okno v stanovanje trgovca Štefana Zanchi, katero se nahaja v ulici Pendice di Scorcola št. 30. Zanchijevi so bili odsotni, zato so zlikovci nemoteno odprli razne omare in predale ter se polastili raznega perila in dragocenosti v skupni vrednosti okoli 5000 lir. — O zlikovcih ni nobenega sledu.

Nesreča pri delu. Premogar Ivan Bak, star 53 let, stanujoč v ulici Salita al ponte št. 4, je včeraj popoldne razkladal premog na neki ladji v prosti luki V. E. III. Nenadoma se je iz preveč naloženega koša, ki ga je dvigal žrjav, vsulo par debelih kosov premoga, ki so padli na Baka; mož je zadobil precej hudo poškodbo na levem boku. Dobil je prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.

ogrske krone	0.07	8·08
avstrijske krone	0.0820	0.0835
češkoslovaške krone	66.—	66.50
dinarji	26.75	26.95
leji	11.25	11.75
marke	—.—	—.—
dolarji	22.75	22.85
francoski franki	105.25	105.75
švicarski franki	397.—	400.—
angleški funti papirnati	98.—	98.25

†

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljeni sin in brat

Anton Modrijan

danes ob 5. uri popoldne po kratki bolezni preminul.

Pogreb se bo vršil v četrtek ob 3. uri popoldne iz mestne bolnice na pokopališče.

Trst, 5. februarja 1924. (135)

Žalujoča mati **Marija**, brat in sestra.

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotisk beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.— Kdor išče službo, plača polovično ceno.

TRGOVSKA pomočnica, mešane stroke, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri upravništvu. 127

SEDLARSKI POMOČNIK z dežele, izurjen v delu komatov, se sprejme takoj za sedlarsko obrt. Franc Vičič, sedlar, Zagorje - Sv. Peter na Krasu. 128

STANOVANJE: 3 sobe, sobica in kuhinja, solnčnato, se zamenja s štirimi sobami. Troške prevzamem jaz. Via Stuparich 14, III., 11. 129

DOJILJA za petmesečno dete se išče. Scala Pauliana 335, vrata 23. 130

SOBA, krasna, zračna, salon, glasovir, električna razsvetljava, v bližini trga Oberdan, se odda odličnemu, stalnemu, resnemu gospodu. Naslov pri upravništvu. 131

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah, Pertot. Via S. Francesco 15, II. 26

BAFICA, avtorizirana, sprejema noseče. Nizke cene. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slavec, Via Giulia 29. 132

ČEVLJARSKI šivalni stroj, ročen, za popravila in novo, znamka «Elastir», se proda za L 400. Via Giulia 33. 133

SINGER-jev šivalni stroj, zajamčen 10 let, se proda na obroke. Sprejemajo se stari stroji. Acquedotto 25. 134

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Skrajna snaga. Ljubezniva oskrba. Najstrožja tajnost. Na željo zdravniška pomoč. Corso Garibaldi 23, I. 123

Na obroke Na obroke

LA CONVENIENTE

Trst, Via del Coroneo 17, I., Trst

Izdelane moške obleke in paletots od L 180 naprej, dežni plašči, moški klobuki, perilo, ženske pletenine, ovratniki, ovratnice, rokavice, naramnice, nogavice.

Bogata izbera blaga za moške obleke po meri. Krojačnica prvega reda. (120)

Plačilo na obroke ne vpliva na cene. Te so enake kakor pri takojšnjem plačilu.

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

TROPINOVEC, domač, prodaja Anton Della Schiava, Sveto pri Komnu. 68

TRGOVINA mešane stroke, v središču prometnega trga, se pod ugodnimi pogoji odda. Ponudbe na upravništvo pod «Ugodnost». 125

Odlikovana krojačnica za ženske obleke

L. VALCINI

Trst, Via Ireneo della Croce 10, pritličje

(v bližini gledališča Rossetti)

posojuje

nove kostume za maske

lastnega izdelka 20

za gospe in gospode.

Sprejemajo se naročil. za plesne in navadne obleke. Tekom plesnih prireditev odprto do 6. ure zjutraj

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh

sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila

v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria 20)

od 9-12 in od 3-5. 127

PRAVA Ječmenova kava Kneipp

najboljše hranilno sredstvo za otroke in šibke in nervozne osebe, ki ne smejo piti pristne kolonijalne kave, je zopet na prodaj v vseh prodajalnah.

NE ZAUPAJTE ponaredbam, ki se razpečavajo pod našim imenom in proti katerim se bo postopalo sodnijsko. Prava «Ječmenova kava Kneipp» se prodaja v vrečicah, ki nosijo Kneippovo sliko z njegovim podpisom ter besedilom: **Caffè Malto Kneipp.**

Pooblaščenec za celo Italijo: **Max Frank, Via Uberti 13, Milano** (20).

PRETIRANE CENE

plačujem za

KOŽE

kun, zlatic, lisic, dihurjev, vider, jazbecev, mačk, veveric, krtov, divjih in domačih zajcev.

Predno prodate kože, vprašajte me za cene.

D. WINDSPACH

Trst, via Cesare Battisti št. 10 II. nadst., vrata 16 17

Sprejemajo se pošiljatve po pošti.

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000·— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvarja akreditive za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.

Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice in jih obrestuje po 4% letno netto, a vloge na tekoči račun po 4½%, i vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEK

Paul Bourget:

JEČA

(45)

(La Geôle)

Poslovenil F. P.

Če pa ne plača, se predloži zadeva odboru, kateri bo o njej sklepal.» Zame je bilo jasno, da mi je Casal to povedal samo zato, da bi preko mene uspešno pritisnil na Saintenoisa. In ostali del pogovora se je res sukal okoli tega, kako izgleda taka izvršba. Krožek bi ne tožil, zakaj Saintenoisov odvetnik bi gotovo dosegel, da se teh 50.000 frankov všteje v vrsto igralskih dolgov, glede katerih odklanja člen 1965. zakonika vsako postopanje. Omenjena svota bi se povrnila blagajni uradno iz rezervnega sklada. Toda Saintenoisov izstop bi se ne sprejel, temveč bi bil on izključen z odborovim sklepom, ki bi se javno pribil po salonih. Poslovil sem se od Casala prevzet z groznimi občutki, ki si jih lahko predstavljaš. Rekel sem ti že, da je tako zaupanje nekak znak. Zakaj bi mi bil neki sugeriral tak uspešni pritisk, ki sem ti ga omenil, če ni mislil, da imam jaz kako sredstvo, s katerim ga lahko izvršim? Jaz direktno seveda ne, pač pa nekdo drugi, ki bi mu jaz s svoje strani povedal to stvar: Sabina, saj razumeš. Glede te točke sem se morda varal, ne pa tako glede druge, namreč glede Saintenoisove nemoralnosti. Ček brez provizije je sleparija, kakor je prav rekel Casal. A moj veliki, moj edini argument proti mojemu sumu pa je bil: Saintenois je preveč časten človek, da bi mogel izdati svojega prijatelja. Kakor pač so častni sleparji!... Jaz pa sem mu bil odkritosrčen prijatelj. In bil sem še vedno, zakaj kljub mojemu sumu, ki je nenadoma grozno oživel, mi je bilo radi njegovega ponižanja zelo težko pri srcu. Tedaj mi je prišla misel, ki je nekako združevala ta nasprotna si čustva: Saintenoisu ponudim jaz sam teh 50.000 frankov, ki bi ga rešili, in ko mu jih bom ponujal, ga bom dobro gledal v obraz, v oči, da bom enkrat na čistem.

V značaju ljudi, tudi tistih, ki so te še tako hudo razočarali, so kljub vsemu nekatere bistvene črte, ki jih ne morejo zabrisati niti najhujši grehi. Saintenoisov ponos je bila ena taka črta. Neštetokrat sem imel priliko ugotoviti to potezo njegovega značaja. Zato sem bil gotov, da ga bo moj korak, ako me je izdal — in to še kako! — kruto ponižal. Čim sem zamislil možnost takega dokaza, sem ga hotel takoj poskusiti. Pognal sem konja, da bi prišel čim hitreje do konjušnice. Tam sem ga pustil, se nisem niti preoblekel, temveč sem poklical takoj prvega kočijaža, ki je vozil mimo. Ni še bila minila cela ura, odkar sem se bil poslovil od Casala, in že sem bil v ulici [illegible] pri tem človeku. Prijemala me je [illegible] da bi ga zadavil z lastnimi rokami, [illegible] videl, kako je on, ki je tako ponosen, obrnil [illegible] moji ponudbi oči proč in povesil glavo. Ko sem vstopil, sem rekel takoj: «Jurij, povedali so mi o zadevi s čekom.» A on se je delal visokega in tajil. Potem sem mu imenoval Casala, in tedaj je odgovoril: «Res je. Izgubil sem bil glavo. Igralska blaznost.» V njegovem glasu je vrela strast. Sedaj pa, ko se mi je zahvaljeval za mojo ponudbo, mu je glas postajal brezbarven. Mama, videl sem, kako ga je bilo sram, toda ne svoje sleparije, temveč — moje ponudbe!... Zakaj bi ga moralo biti sram, če bi ne bila med nama moja žena? In kakor sem razločno videl, kako mu je sramota silila v njegov predrzni obraz, tako sem videl, kako je odhajala, ko mi je odgovarjal: «Ti si posebljena dobrota, Ivan-Marija. Tvojega koraka ne bom nikdar pozabil. Toda onih 50.000 frankov sem že našel in jih povrnem še tekom današnjega dneva.» Mama, vse to je bila laž. Snoči in predsnočnjim sem bil v krožku in oba večera sem videl Casala, a Saintenois ni ničesar povrnil.»

— «Morda pa je dobil denar še le danes predpoldne,» je pripomnila gospa Vialle.